

Eerste 'kindvriendelijke' tapijten in Duitsland

De Duitse consument kan nog voor de zomer 'kindvriendelijke' tapijten uit India kopen. Ook in Nederland zijn de vooruitzichten op een keurmerk gunstig.

De verwachtingen van het nieuwe keurmerktapijt zijn hoog gespannen. Begin mei hadden dertig tapijtfabrikanten/importeurs in Duitsland het recht een Rugmark-logo met lachend tapijtje aan hun produkten te hechten. Verwacht wordt dat dit aantal binnen enkele maanden zal oplopen tot honderd. Volgens de Rugmark-organisatie zal nog dit jaar 15 tot 20 procent van de productie in India 'kindvriendelijk' kunnen gebeuren. Grote Duitse warenhuizen en postorderbedrijven als Karstadt, Neckermann en Quelle hebben de eerste twintigduizend stuks laten overkomen.

Ook in Pakistan en Nepal zijn inmiddels keurmerkorganisaties in de maak. In Pakistan is de zaak in een stroomversnelling geraakt door de moord in april op de twaalfjarige Iqbal Masih, een voormalig 'tapijtslaafje' dat campagne voerde tegen de grote tapijtbazen. Naar schatting een miljoen kinderen verrichten in Zuid-Azië dwangarbeid.

Verscheidende fabrikanten spelen al in op het verwachte succes

van het tapijtkeurmerk door met nep-logo's te komen die eveneens een 'kindvriendelijke' productie suggereren. Ook in Nederland zijn die gesignaleerd, onder andere bij de Kwantum-hallen.

Het Rugmark-label garandeert dat aan de fabricage geen kinderhanden te pas zijn gekomen en dat in de tapijt-ateliers het wettelijk

minimumloon wordt betaald. Deelnemers verplichten zich om 1 procent van de waarde van de tapijten in een door Unicef beheerd fonds te storten. Met behulp van dit fonds wordt kinderen die in de tapijtindustrie hebben gewerkt een betere toekomst geboden.

In Nederland proberen de Landelijke India Werkgroep (LIW), de FNV, Novib en Unicef importeurs te bewegen aan het initiatief mee te doen. Volgens LIW-woordvoerder Gerard Oonk staan vooral V & D en De Bijenkorf er

positief tegenover. Wel vrezen sommige importeurs verlies van exclusiviteit, omdat via het label hun leveranciers te traceren zouden zijn. Maar het gebruik van codes maakt dat in principe onmogelijk, stelt Oonk.

De Nederlandse initiatiefnemers hopen voor de zomer minimaal één importeur over de brug gekregen te hebben. 'De ervaring in Duitsland leert dat de anderen dan snel volgen,' zegt Gerard Oonk. Maar ook dan zal het nog zeker tot begin volgend jaar duren voordat 'kindvriendelijke' tapijten rechtstreeks in Nederland worden geïmporteerd. Met het ontwerp, de productie en het (zee)transport is namelijk veel tijd gemoeid. •

Memo Bosma

Tapijtverkoop op Ten Kate markt in Amsterdam: ook in Nederland komt een keurmerk voor tapijten

foto Roel Burgler

Onzichtbare meerderheid van kinderen werkt thuis of op het land

Kinderarbeid is veel omvangrijker dan algemeen wordt aangenomen. Dat zegt de Britse hulporganisatie Actionaid in het rapport *Listening to smaller voices*. De tweehonderd miljoen kinderen die werken in mijnen, fabrieken en werkplaatsen zijn slechts een topje van de ijsberg. Organisaties als de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en Kinderfonds van de Verenigde Naties (Unicef) hanteren die cijfers. Volgens Actionaid wordt er geen rekening gehouden met de miljoenen kinderen die werken op het platteland en in het huishouden.

De hulporganisatie is er niet voor kinderarbeid zo maar af te schaffen. Want dat kan het gevolg

hebben dat kinderen en hun familie verder verarmen. 'Als hulporganisaties en overheden kinderen willen helpen, moeten ze de rol die kinderen in de lokale en nationale economieën hebben beter begrijpen, en hen niet slechts beschouwen als slachtoffers of als scholieren,' stelt Actionaid. 'We moeten luisteren naar de kinderen en met ontwikkelingsmodellen komen die de armoede van de hele familie verlichten.'

Volgens de onderzoekers hebben veel goedbedoelde acties negatieve gevolgen gehad op het inkomen van het gezin. Zo bleek dat een programma dat bedoeld was om meer meisjes naar school

te krijgen uiteindelijk betekende dat de andere kinderen in het gezin harder moesten werken. En het aan banden leggen van de import van produkten die gemaakt zijn door kinderhanden resulteert in een belangrijke achteruitgang van het toch al karige gezinsinkomen.

Volgens de Engelse hulporganisatie krijgt de onzichtbare meerderheid van kinderen nauwelijks aandacht in ontwikkelingsprojecten. Actionaid wil daarom dat hulporganisaties en regeringen in

hun plannen meer rekening houden met de rol van kinderen, hun leeftijd en sexe. Ook moet er aandacht zijn voor het creëren van meer inkomensmogelijkheden voor de hele familie, moeten de arbeidscondities waaronder kinderen werken verbeterd (door bijvoorbeeld artsen op de werkplek toe te laten) en moeten de kinderen bewuster worden gemaakt van hun situatie door formeel en informeel onderwijs. •

Jan-Willem van den Brink

Sportschoenen. Vijf organisaties, waaronder de Alternatieve Consumentenbond en de Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen, zijn een actie begonnen tegen uitbuiting van arbeiders door sportschoenenfabrikanten in Zuid-

oost-Azië. Ze gaan jongeren voorlichten over de slechte arbeidsomstandigheden in de fabrieken en lage lonen bij toeleveranciers van bedrijven als Nike. Ook streven de organisaties naar een 'dialoog' met de betreffende multinationals. •